Gemeente Amsterdam

Bezoekadres
Amstel 1
1011 PN Amsterdam

Postbus 202
1000 AE Amsterdam
Telefoon 14 020
amsterdam.nl

Retouradres: Postbus 202, 1000 AE Amsterdam

Aan de gemeenteraad

Datum	23 februari 2022
Behandeld door	Openbare Orde en Veiligheid
Kopie aan	
Bijlage(n)	
Onderwerp	Gijzelingsactie in Apple Store Leidseplein

Geachte leden van de raad,

Dinsdagavond 22 februari heeft er gedurende enige uren een gijzelingsactie plaats gevonden in de Apple Store op het Leidseplein. Gedurende zo'n vijf uur is een man, vermoedelijk een klant van de winkel onder continue bedreiging van een wapen gegijzeld op de begane grond van het Hirsch gebouw. Vier personen hadden zich verschanst in een bezemkast op de begane grond. Deze personen hebben 5 lange uren in grote angst en onzekerheid geleefd. Onzeker over de reden van de gijzeling, onzeker over hun eigen veiligheid en onzeker over de afloop. De driehoek heeft met hen meegeleefd. Na 5 uur kon de gijzeling door een specialistische interventie van de politie gelukkig worden beëindigd, kon een verdachte worden aangehouden en konden deze personen het pand veilig en zonder fysiek letsel verlaten. In eerste instantie bevonden zich ook nog zo'n 70 personen op andere verdiepingen in hetzelfde pand. Deze 70 personen konden het pand gedurende de avond onder begeleiding van specialistische eenheden van de politie heimelijk verlaten.
Met deze brief informeer ik u over het verloop van deze verschrikkelijke gijzelingsactie die ons allemaal heeft geschokt en in grote spanning heeft gehouden.

Verloop
Rond 17.30 uur komt er een eerste melding binnen bij de meldkamer politie van een overval en mogelijke gijzelingsactie in de Apple Store op het Leidseplein. De politie is snel ter plaatse en wordt bij aankomst viermaal direct beschoten met een automatisch wapen. Er vallen daarbij geen gewonden. Het Leidseplein wordt daarop direct afgezet en de politie roept omwonenden op om binnen te blijven en winkels hun deuren te sluiten. Specialistische eenheden van de Dienst Speciale Interventies van de politie zijn snel ter plaatse. Omdat de gijzelnemer mogelijk explosieven draagt en dreigt zichzelf en het gebouw op te blazen, is direct ingrijpen niet mogelijk. Voor operationele multidisciplinaire coördinatie en afstemming tussen de nood- en hulpdiensten ter plaatse wordt om 18.08 uur opgeschaald naar GRIP 1. Snel na het bekend worden van de gijzelingsactie is ook de

driehoek bij elkaar. Zij hebben gedurende de avond verschillende keren contact met de minister van Justitie en Veiligheid, en de NCTV over de situatie en de lijn van optreden.

Het belangrijkste uitgangspunt van de driehoek voor het optreden is om alle gegijzelden zo snel als mogelijk veilig naar buiten te brengen en de verdachte te overmeesteren. Idealiter zonder geweldsaanwending maar indien nodig met gericht vuur. Er is door gespecialiseerde onderhandelaars van de politie contact gelegd met de gijzelnemer. De gijzelnemer legt een eis neer van 200 miljoen in crypto valuta en een vrije uitgeleide uit het pand en dreigde zichzelf en het gebouw op te blazen als niet aan zijn eisen wordt voldaan. De gijzelnemer heeft om 19.00 uur ook contact gezocht met AT5 en zijn eis kenbaar gemaakt alsmede enkele foto's van zijn actie.

In de loop van de avond kunnen door adequaat optreden van de politie de 70 mensen die dan nog elders in het Hirsch gebouw aanwezig waren het pand heimelijk verlaten. Deze mensen worden opgevangen op het politiebureau op de Johan Huizingalaan waar ook nazorg aanwezig is voor deze mensen. Een aantal mensen die het pand niet konden verlaten en ook niet op een veilige wijze konden worden ontzet, is op dat moment nog in het pand. Als om 22.30 uur op verzoek van de gijzelnemer water wordt gebracht door een robot, ziet de gijzelaar kans naar buiten te rennen. De gijzelnemer rent hem achterna en wordt daarop direct uitgeschakeld door de Dienst Speciale Interventies, die hem aanrijdt met een voertuig. De gijzelnemer wordt als verdachte aangehouden. Er vallen behalve de verdachte geen gewonden. Ook de gijzelaar is gelukkig fysiek ongedeerd. De verdachte wordt met zware verwondingen naar het ziekenhuis gebracht met een ambulance. Alle dan nog aanwezige personen in het Hirsch gebouw kunnen het pand veilig en fysiek ongedeerd verlaten.
Uiteraard zijn er dinsdagavond veel vragen vanuit de media. De driehoek organiseert om 00.30 uur een persconferentie op het hoofdbureau van politie. De driehoek spreekt zijn waardering en dank uit voor de media die gehoor hebben gegeven aan de oproep om tijdens de inzet terughoudendheid te betrachten om de operatie niet in gevaar te brengen.

Opsporingsonderzoek
De aangehouden verdachte is een 27-jarige Amsterdammer. Over het precieze motief is nog niks bekend, dat maakt deel uit van het opsporingsonderzoek. Het onderzoeksteam onder leiding van het Openbaar Ministerie (OM) houdt alle opties open. Wel is bekend dat de verdachte eerder in aanraking is geweest met justitie voor overtreding van de Wet Wapens en Munitie. Twee woningen in Amsterdam zijn dinsdagavond doorzocht; de woning van de verdachte en een woning waar de verdachte regelmatig verblijft. De Rijksrecherche start ook een opsporingsonderzoek naar de aanrijding van de verdachte. Dat is gangbaar als er sprake is van inzet van een geweldsmiddel door de politie. De betrokken politieman is door het OM als getuige aangemerkt.

Tot slot
Hoewel de driehoek opgelucht en dankbaar is dat er geen gewonden zijn gevallen onder de in het gebouw aanwezige personen was dit een angstige avond voor alle personen die uren in grote onzekerheid in het gebouw hebben doorgebracht. Ze zijn opgevangen door slachtofferhulp en waar nodig en mogelijk zullen we hen nazorg bieden en ondersteunen. Ook voor de stad en voor de mensen rond het Leidseplein is dit een schokkende gebeurtenis geweest. Om hen een hart onder de riem steken heeft de locoburgemeester vanmiddag een bezoek gebracht aan de locatie. Ook is

vandaag de calamiteitenbus, met daarin medewerkers van politie, stadsdeel en slachtofferhulp, op het Leidseplein aanwezig. Iedereen kan daar met verhalen, vragen of zorgen terecht.
Vanochtend om 10.00 uur is de driehoek bij elkaar geweest waarbij actuele informatie is gedeeld over de stand van het opsporingsonderzoek en over nazorg richting buurt en betrokkenen.

Ik wens alle betrokken personen sterkte toe bij het verwerken van deze ingrijpende gebeurtenis en wil alle diensten en specialisten danken voor hun adequate inzet en interventies.

Met vriendelijke groet,
Namens hoofdofficier René de Beukelaer en politiechef Frank Paauw,

Locoburgemeester,
Rutger Groot Wassink